

Davam edir—37

Xəlil Rza Ulutürk

© Uzun sürən gənclik. 1994.

Bu dünyada otun, suyun, torpağın da yaddaşı var.
Sındırılmış bir budağın,
söndürülmüş ocağın da yaddaşı var.
Ələk-vələk, darmadağın otağın da yaddaşı var.
Bayaq isti, indi bumbuz yatağın da yaddaşı var.
Nallı çəkmə altındaca qolu çıxan kuklacığın,
Miz üstündə yetim qalan bir qələmin,
varağın da yaddaşı var.

Azərbaycan tanımışdır vaxtsız qapı döyənləri,
Qara günlər gətirərkən qan qırmızı geyənləri.
Yox, unuda bilmərik biz xeyir cildi geyən şəri,
Yüz minləri... qanunsuz və məhkəməsiz
gülləbaran edənləri.

Qorxa-qorxa yarım addım ata-ata,
Ayaq üstə yata-yata,
Qurşağacan qanlı qara bata-bata
sürgünlərə gedənləri.
Ac, yuxusuz, nalan, üryan
Min-min qoca, min-min cavan
İş üstündə bir sümükdü, bir də dəri.
Yox, unuda bilmərik biz
Ac canavar iştahıyla yurdu söküb-tökənləri,
Bir dəstəni qana çəkən dəstəbaşı təkələri.
Rəhbər, xadim sayılardı
baş kəsənlər, göz ovanlar.
—haqq—bağırın boğazlara qurşun tökdü
Markaryanlar, Qriqoryanlar.
Yanda durdu Topuridze, asta cəllad, usta cəllad.
Adı doğma, ürəyi yad.
Cin Cəfərin əllərilə viran qaldı xanımınlar.

74 min dustaq getdi, qayıtmadı yüzdə biri.
Çoxu güllə işığında öz əlilə qazdı qəbri.

Ən rəzili bu deyil, yox,
Ən rəzili odur ki, sən
Özün şair adlanasan, ədib, alim adlanasan,

Baxıb dustaq etdiyinə kam alasan, şadlanasan.

Yox, unuda bilmərik biz iş başında
omba duran gürzələri.
Naxçıvanda DTK-nın çirmək dolu dilavəri.
Alnı kərpic, gözləri tum... mirzələri.
Əllərində daşdan keçən cəsusnamə ərzələri,
Kürsülərdən “Vətən”! deyə, “Millət” deyə
vəz eləyən hərəzələri.
Yox, unuda bilmərik biz
Bircə üskük şöhrət üçün,
göz dikdiyi sərvət üçün
mənliliyini satanları.
Xirtdəyəcən bataqlığa batanları.
—Daloy muğam!
—Daloy papaq!
—Daloy tar da!
—Daloy saz da!—deyib liğa batanları.
Xəyanətə qurban getdi tər bənövşə,
bahar Müşfiq.
Hələ də bu cinayətə zirvələrdən baxar Müşfiq!
Xəyanətə qurban getdi neçə igid,
Pensneli, zər əsalı, nur heykəli ulu Cavid!

Qurban getdi dağ bülluru Yusif Vəzir!
Yalçın qaya—Əhməd Cavad!
Qoç Koroglu, Sanı oğlu Hacı Kərim!
Ulduzları salxım kimi göydən dərən
Çobanzadə Bəkirimiz!
Güllələndi təpərimiz, kəsərimiz, hünərimiz.
Bu dərdləri öncə sezib,
tab etmədi Cəfərimiz!
Haray, dünya!
Hələ durur o qansızlar.
Qəhrəmana, mərd baxışa aman verməz imansızlar.
Qırdığımız dişlərini zaman-zaman şaqqıldadan
Qan tökməyə, baş kəsməyə imkansızlar...
Elə bilmə o dəhşətli yanğın bitdi, batdı, getdi.
Hələ durur, davam edir 37!
O yaşayır, qorxularda, ürkülərdə.
—Bəlkə bir də qaytarıldı...
bəlkələrdə.
Vicdanları basıb yeyən ləkələrdə, kölgələrdə.
Nə qədər ki, bir milləti yetmiş yerə bölənlər var.
Nə qədər ki, rütbə üçün, şöhrət üçün ölənlər var.
Nə qədər ki, kabinetini, vəzifəni
gözlərinə təpənlər var,
Tiranların yambızını bir az altdan öpənlər var,

Nə qədər ki, istedadı addım-addım pusanlar var,
Xalq dərdini hayqırmağın əvəzinə,
əqrəb kimi susanlar var.
Nə qədər ki, iş başında bunca kütbaş,
kəmsavad var.
Düz üç yüz min didərgindən heç nə yazmaz
mətbuat var,
Nə qədər ki, başçı olur başsız canlar,
Bir millətin mənliliyini talam-talam talayanlar,
Nə qədər ki, mənə əxlaq dərsi verir
Fərarilər, boşqab dibi yalayanlar.
Nə qədər ki,—Demokrati! Aşkarlama!—deyə-deyə boğaz yırtır
bu züycülər, zurnaçılar, şeypurçular,
Nə qədər ki, cəzasızdır
Xankəndimdə evlər yıxan, ürək yıxan yırtıcılar,
Davam edir 37—
Daha kəskin, daha ciddi!
Nə qədər ki, xalq şairi xalqa yaddır,
Nə qədər ki, rütbəlilər mütləq dahi istedadıdır,
Nə qədər ki, yallananlar harda aşdır, orda başdır.
Nə qədər ki, erkən duran, axşamacan kətmən vuran
anaların döşü südsüz, gözü yaşdır,
Davam edir 37—
daha kəskin, daha ciddi!
Diqqət! Diqqət!
Qapamasın gözlərini haray-həşir, çığır-bağır.
Qəzetləri lal eləmək xalqı lal etməkdən ağır.
Ruhun hələ ölməmişsə, hayqır-bağır:
Nə qədər ki, sıxıb məni limon kimi sümürən var.
Sümüyümü gəmirən var,
Nə qədər ki, Bakımıza püskürdülür ölüm tozu,
Təyyarələr zəhərləyir o kolxozu, bu sovxozu,
Nə qədər ki, cocuq qanı pestisidlə mayalanır,
Aşımıza qatır alçaq yüz fitnəni, min yalanı,
Nə qədər ki, Ovçarenko dəstəkləyir Balayanı,
Milli gəda Boroviki, Ağambekyan tək ilanı,
Nə qədər ki, canımızda qan sorucu min gənə var,
Mənim isti sözlərimə soyuq baxan biganə var,
O xəyanət sanma bitdi,
Davam edir 37.
O cinayət davam edir
Mənim şerim, mənim qanım cinayətlə davam edir.
Bir halda ki, davam edir 37.
Qorx ki, bir gün Vətən deyər:
—Xəlil balam qurban getdi.

Veb direktor: Betti Bleyer

Mətni yığdı: Səkinə İsgəndərova

Veb üçün hazırladı: Ülviyyə Məmmədova
AZERİ.org qoyuldu: aprel, 2004